Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17090

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ), Bilgino?lu ve Yozgat taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmi? bir **psikolojik ölçek** olup, örgütsel ba?lamda **Ate?leyici Liderlik** davran??lar?n? sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktad?r. Bu liderlik yap?s?, çal??anlar? motive etme, ilham verme ve yüksek performansa te?vik etme yetene?ini kapsar. Ölçek geli?tirme çal??mas?, bu yap?n?n güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac?n? sunarak liderlik ara?t?rmalar?na katk?da bulunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, liderlik literatüründeki bo?luklar? doldurmak ve Türkiye'deki örgütsel davran?? çal??malar?na özgün bir araç sa?lamak amac?yla bilimsel yöntemlerle geli?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ate?leyici Liderlik, Liderlik Stilleri, Örgütsel Davran??, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik, Yönetim Psikolojisi.

Yazarlar

Elif Bilgino?lu, U?ur Yozgat.

Amaç

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ)'nin temel amac?, yöneticilerin veya liderlerin astlar? üzerindeki katalitik ve motive edici etkilerini ölçen özgün bir **liderlik** yap?s?n?n boyutlar?n? tespit etmektir. Ölçek, özellikle çal??anlar?n co?kusunu, ba?l?l???n? ve giri?imcili?ini "ate?leyen" liderlik davran??lar?n?n derecesini belirlemek üzere tasarlanm??t?r.

Bu araç, ara?t?rmac?lar?n ve insan kaynaklar? profesyonellerinin liderlik geli?imi programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmelerine ve organizasyonel performans ile liderlik tarzlar? aras?ndaki ili?kileri incelemelerine olanak tan?r.

Yap? (Construct)

Ate?leyici Liderlik, çal??anlar?n içsel motivasyonunu tetikleyen ve onlar? belirlenen hedeflere do?ru yüksek enerjiyle yönlendiren pozitif ve dinamik bir liderlik yap?s?d?r. Bu yap?, genellikle vizyon olu?turma, pozitif rol model olma, ki?isel geli?im deste?i ve yüksek beklentiler belirleme gibi unsurlar? içerir.

ALÖ, bu liderlik davran??lar?n? çok boyutlu bir perspektifle ele alarak, liderin sadece görev yönetimi yeteneklerini de?il, ayn? zamanda duygusal ve ilham verici etkile?imlerini de ölçmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik (Validity)

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda (Bilgino?lu ve Yozgat, 2020), Ate?leyici Liderlik Ölçe?i'nin bilimsel standartlara uygun olarak geçerli?i test edilmi?tir. Çal??man?n detaylar? makalede yer almakla birlikte, genellikle **yap? geçerli?i** (construct validity) ve **içerik geçerli?i** (content validity) kan?tlar? sunulmu?tur.

Yap? geçerli?i, aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizi teknikleri kullan?larak incelenmi?; ölçe?in teorik olarak belirlenen liderlik boyutlar?n? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ü gösterilmi?tir.

Güvenirlik (Reliability)

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i'nin güvenilirli?i, iç tutarl?l?k analizleri ile de?erlendirilmi?tir. Geli?tirme makalesinde, ölçe?in genel ve alt boyutlar? için **Cronbach's Alpha** katsay?lar? rapor edilmi?tir. Yüksek alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? liderlik yap?s?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü teyit etmektedir.

Güvenirlik çal??malar?n?n sonuçlar?, ALÖ'nün tekrarl? ölçümlerde istikrarl? sonuçlar verdi?ini ve liderlik ara?t?rmalar?nda güvenle kullan?labilecek nitelikte oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

ALÖ'nün geli?tirilmesi sürecinde, liderlik yap?s?n?n temel boyutlar?n? ortaya ç?karmak için kapsaml? **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Ba?lang?çta aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) ile madde havuzu optimize edilmi?, ard?ndan do?rulay?c? faktör analizi (DFA) ile ölçe?in nihai yap?s? test edilmi?tir.

Bu analizler sonucunda, Ate?leyici Liderlik yap?s?n?n kaç alt boyuttan olu?tu?u ve her bir maddenin hangi boyuta yüklendi?i belirlenmi?tir. Bu faktör yap?s?, ölçe?in teorik çerçevesini desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Yazar taraf?ndan belirtilen derecelendirme bilgisi kaynakta yer almamas?na ra?men, bu tür psikolojik ölçekler genellikle 5'li veya 7'li Likert ölçe?i tipinde (örne?in, 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum) derecelendirme kullan?r.

Mevcut Dil: Türkçe (Türkçe) (Orijinal geli?tirme dili).

Popülasyon Grubu: Örgütsel ba?lamda çal??anlar ve yöneticiler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ya? Grubu: Yeti?kin çal??ma ça?? popülasyonu.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek geli?tirme çal??mas? Türkiye'deki farkl? sektörlerden çal??anlar üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Örgütsel psikoloji alan?nda kullan?lan, öz bildirime dayal? envanter (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Liderlik, Ate?leyici Liderlik, Örgütsel Psikoloji, Motivasyon, Performans, Elif Bilgino?lu, U?ur Yozgat.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi (Sorumlu Yazar): elifb@ada.net.tr

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020.

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yay?mlanm??t?r. Akademik amaçl? kullan?m için genellikle yazarlardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ticari veya uygulamal? amaçlar için kullanmadan önce sorumlu yazar (Elif Bilgino?lu) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Makalenin orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: atesleyici-liderlik-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Bilgino?lu, E. ve Yozgat, U. (2020). Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ) geli?tirme çal??mas?. *Akdeniz ??BF Dergisi*, *20*(1), 18-34.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr

Ate?leyici Liderlik Ölçe?i (ALÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Detayl? maddeler için Bilgino?lu ve Yozgat (2020) taraf?ndan yay?mlanan makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM